

Zagreb 80-ih

ZAGREB 80-ih je stvoren kako bi se prošlost doživjela na novi način. Njegov prostor je rekonstrukcija svakodnevnog života dobrostojeće zagrebačke obitelji, na jedinstven i interaktivan način koji presijeca prošlost i budućnost, prikazuje način života, baštinu, sjećanja i emocije. Nema vodiča, nema ograda, nema baršunastih užadi. Ekspoziti su smješteni u nekoliko prostorija. Svi su predmeti autentični i održavani ali nisu sakriveni pod staklom, osim pojedinih sitnica.

Posjetitelji mogu sjesti u "Fičo" oldtimer, boraviti u dnevnom boravku i odmoriti na retro namještaju uz slušanje gramofonskih ploča. U blagovaonici i kuhinji može se razgledati porculansko suđe koje je bilo moderno u to vrijeme. U kuharskim knjigama posjetitelji mogu upoznati omiljene recepte zagrebačkih domaćica. Ljubitelji mode mogu zaroniti u svijet tadašnjih kreacija. Zbirka je jedna od najraznovrsnijih privatnih kolekcija predmeta iz 80-ih.

Zagreb 80-ih je prvenstveno muzej zabave koji posjetitelje smješta u vremensku kapsulu 80-ih kroz veliku osobnu interakciju. Intencija muzeja u svijetu je pružiti još više doživljaja, pa je posjetiteljima omogućen program subotnje "ŽURKE" uz popularnu glazbu 80-ih, a uskoro će se započeti s programom *Gastro priče 80-ih*, u suradnji s restoranima *Ružmarin* i *Time*.

Fotografije: Kruno Dmitrus

DRŽAVNI
ARHIV
U ZAGREBU

Autorica izložbe i deplijana: Željka Dmitrus

Suradnici:

Jelena Hotko, Hrvatski povijesni muzej
Branimir Ivić, Hrvatski prirodoslovni muzej
Valentina Galović, Galerija Klovićevi dvori
Mateja Fabijanić, Hrvatski muzej naivne umjetnosti
Barbara Vujanović, Ateljer Meštrović
Lana Dimač Radanović, Muzej prekinutih veza
Anastasija Knežević, Zagreb 80-ih

Karta: Darko Štefanec, STEF d.o.o.

Pripremanje arhivskog građiva: Jelena Grčević

Fotografiranje i skeniranje arhivskog građiva: Danko Rusan

Grafička priprema: Kristina Džepina-Bajić

Tisak: Ars kopija

Izložbu i deplijan financira Državni arhiv u Zagrebu.

Zagreb, 2020.

Hrvatski muzej naivne umjetnosti

Hrvatski muzej naivne umjetnosti (HMNU), otvoren 1952. g., prva je muzejska institucija u svijetu osnovana za praćenje, skupljanje, izučavanje, prezentaciju i promociju naive. Hrvatska naiva, uz Henrija Rousseaua i francuske klasike prve generacije, smatra se najvažnijom i umjetnički najrelevantnijom komponentom svjetske naive. To se ponajprije odnosi na stvaralaštvo Ivana Generalića, Ivana Rabuzina, Emerika Feješa, Matiju Skurjenija i Petra Smajića, neprijeporne klasike svjetske naive čija djela čine okosnicu stalnog postava Muzeja.

Ivan Generalić (1914. - 1992.), povijesno prva i ključna ličnost Hlebinske škole i hrvatske naive, jedan je od najznamenitijih hrvatskih slikara 20. st. U njegovim slikama s početka tridesetih godina naglašavala se socijalna problematika, slijede djela poetskog realizma, sa snažnim romantičnim nabojem, pa nadrealne fantazmagorije pedesetih i šezdesetih godina, da bi sedamdesetih prevladala simplificirana rješenja.

Ivan Rabuzin (1921. - 2008.) klasik je hrvatske moderne umjetnosti te jedan od najvećih lirskih slikara 20. st. Cvijet je Rabuzinu simbol sunca i života, atribut neprestana rađanja i mladosti, sveopće harmonije, simbol rajskog.

Ivan Rabuzin - Velika šuma, 1966.

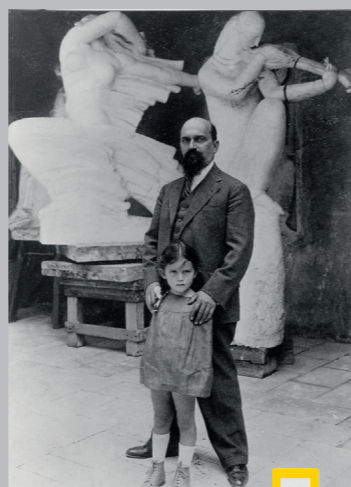

Ivan Generalić - Autoportret, Self-Portrait, 1975, HMNU 661.

Ateljer Meštrović

Ateljer Meštrović je umjetnički muzej sa stalnom izložbom radova Ivana Meštrovića, adaptirani dio kompleksa kojeg je Ivan Meštrović kupio i doradio početkom dvadesetih godina XX. stoljeća, kada se kao uspješan i svjetski priznat umjetnik, nakon školovanja u Beču i boravka u Parizu, Rimu, Cannesu i Londonu, zajedno sa svojom prvom ženom Ružom Meštrović rođenom Klein, vratio u domovinu i nastanio u Zagrebu.

Muzeji Ivana Meštrovića posvećeni su očuvanju, istraživanju i promicanju djela i života Ivana Meštrovića (1883. Vrpolje, Hrvatska - 1962. South Bend, Indiana, SAD). Jedan od najistaknutijih hrvatskih umjetnika prve polovice 20. stoljeća, djelovao je kao kipar, slikar, arhitekt i pisac. Svojom Darovnicom hrvatskome narodu iz 1952. godine daruje brojna remek-djela, impresivnu arhitekturu i oplemenjene prostore kojima upravljaju Muzeji Ivana Meštrovića. Sastavnice Muzeja nalaze se u njegovom domu i ateljeru u Zagrebu, obiteljskoj vili i obnovljenom renesansnom kaštilcu u Splitu te u Otavicama, rodnom kraju njegove obitelji. U ovim prostorima posjetitelji imaju priliku uživati u stotinama njegovih djela.

Izložbena djelatnost Muzeja Ivana Meštrovića; FAM 1044-4

Sabor Republike Hrvatske 1991. godine donosi Zakon o Fundaciji Ivana Meštrovića i time objedinjuje Darovnicu u jedinstvenu organizaciju s administrativnim središtem u Zagrebu. Izmenom Zakona 2007. godine Fundacija Ivana Meštrovića preimenuje se u Muzeje Ivana Meštrovića, a administrativno središte seli se u Split.

HR-DAZG-866
Zbirka fotografija, 889.

HR-DAZG-857
Zbirka Uličnik Ivan, 1390.

Ivan Meštrović stekao je svjetsku slavu i ugled te je utjecao na generacije kipara i umjetnika uopće. Njegova djela čuvaju se u muzejima, galerijama i zbirkama diljem svijeta, kao i na mnogim javnim mjestima, gdje njegovi spomenici i danas oduševljavaju svojom monumentalnošću. Među njima su svakako kip Evanđelista Marka u crkvi sv. Marka u Zagrebu, polaganje u grob u vosku, te glavni oltar s križem u crkvi sv. Marka. Naravno, tu je nezaobilazni *Zdenac života* smješten ispred Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu.

Muzej prekinutih veza

Muzej prekinutih veza nastao je iz putujuće izložbe s konceptom propalih veza i njihovih ruševina. Za razliku od „destruktivnih“ samopomagajućih uputa kako se oporaviti od neuspjele ljubavi, Muzej daje priliku svakome da prebrodi emocionalni slom na kreativan način: donacijom zbirci Muzeja.

Kakva god bila motivacija za doniranje osobnih predmeta – puki ekshibicionizam, ljekovito olakšanje ili naprosto znatiželja – ljudi su prigrlili izlaganje svoje ljubavne ostavštine kao svojevrsni ritual, svečani obred. Društvo slavi naše brakove, pogrebe, pa čak i maturalne oproštaje, no uskraćuje nam bilo kakvo formalno priznanje tragičnog kraja veze, unatoč snažnom emocionalnom učinku. Riječima Rolanda Barthesa u Fragmentima ljubavnog diskursa: "Svaka strast ima na kraju svojeg gledatelja. Nema ljubavne žrtve bez završne predstave." Konceptiju Muzeja osmislili su Olinka Vištica i Dražen Grubiš

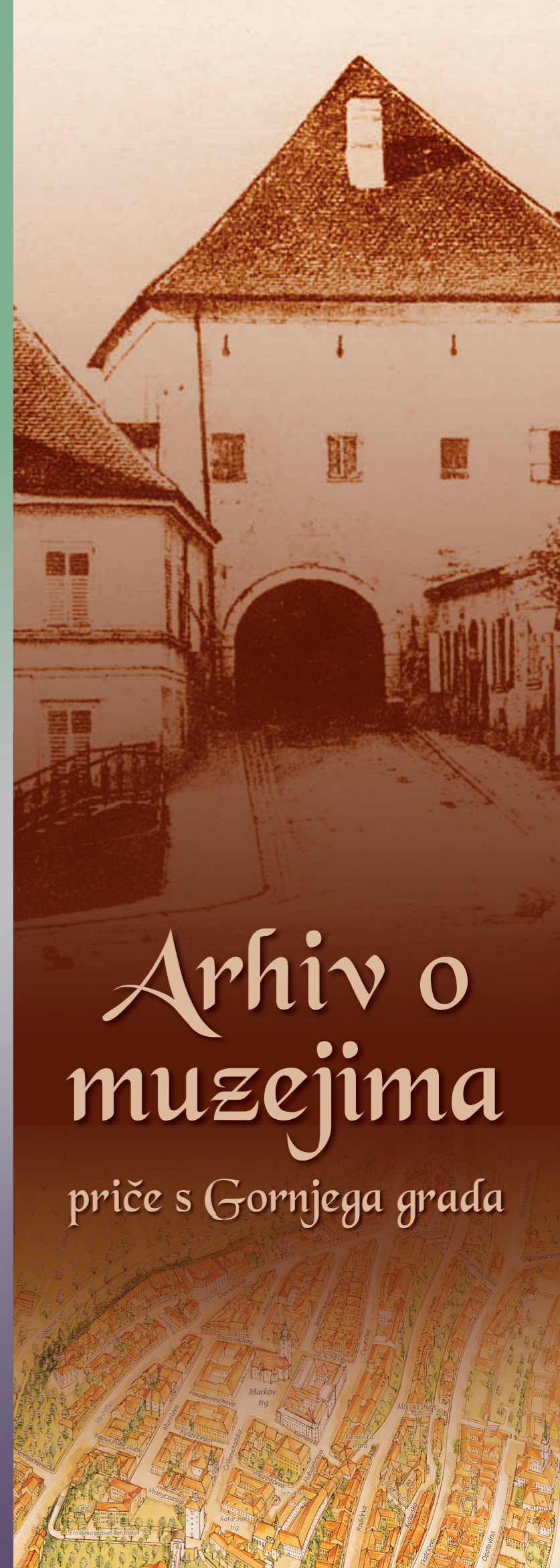

u Hrvatskoj, a otada je obišao svijet i prikupio nevjerovatnu zbirku. Iako često obojeni osobnim iskustvom, lokalnom kulturom i poviješću, ovdje predstavljeni izlošci tvore jedinstvene obrasce, a na nama je da ih otkrijemo i u njima pronađemo utjehu. Nadajmo se da će ujedno nadahnuti našu osobnu potragu za dubljim uvidima i osnažiti našu vjeru u nešto smislenije od puke boli.

Fotografije ekspozita koje su uvrštene na pano je ustupila kolegica Lana Dimač Radanović.

Arhiv o muzejima

priče s Gornjega grada

Muzej grada Zagreba

Muzej grada Zagreba utemeljila su Braća Hrvatskoga zmaja 1907. godine, a bio je smješten u kuli nad Kamenitim vratima zajedno s gradskim arhivom i knjižnicom. Danas je smješten u obnovljenom spomeničkom kompleksu bivšeg samostana Klarisa iz 1650. godine, na zagrebačkom Gornjem gradu. Muzej obrađuje teme iz kulturne, umjetničke, ekonomske i političke povijesti grada u kontinuitetu od rimskih nalaza pa sve do modernog doba. Fundus čini 75 000 predmeta sistematiziranih u zbirke umjetničkih i uporabnih predmeta karakterističnih za grad i njegovu povijest. Muzej ima vrlo bogat fond vrijedan za proučavanje zavičajne, lokalne prošlosti. Muzejska građa razvrstana je u pet memorijalnih zbirki, dvadeset zbirki predmeta te šest dokumentacijskih fondova. Posebno se ističu kao vrijedan povijesni izvor za proučavanje povijesti Grada sljedeće zbirke: Pretpovijesna arheološka zbirka, Srednjovjekovna arheološka zbirka, Zbirka cehalija, Zbirka planova i regulacija grada Zagreba te Arhivalije.

Zgrada Muzeja grada Zagreba. HR-DAZG-857 Zbirka Ulčnik Ivan, 1106, 1107.

Nacrt pročelja zgrade Muzeja grada Zagreba. HR-DAZG-1122 Zbirka građevne dokumentacije, R 153.

Događanje pod nazivom *Žive slike* u Muzeju grada Zagreba zaživjelo je prvi put 2000. godine u vrijeme posljednje subote i nedjelje prije dana fašnika uoči korizme. To je ujedno bio prvi izazov uvođenja muzeološke interpretacije i prezentacije metodom žive povijesti (*living history*) u našim muzejima.

Neki od istaknutih motiva izložbene djelatnosti Muzeja grada Zagreba su 24 sata heroja: Mladen Kauzarić – ukus međuratnog Zagreba, Born in Europe i 5. Maske – Likovi iz romana Augusta Šenoa.

HR-DAZG-872 Zbirka tiskovina, 1201, 677.

Hrvatski povijesni muzej

Počeci javnog djelovanja Hrvatskog povijesnog muzeja vezani su za Narodni muzej u Zagrebu i otvaranje njegovih prvih zbirki posjetiteljima u ljeto 1846. godine. Kao samostalna muzejska ustanova, proistekla iz Arheološko - historičkog odjela Narodnog muzeja pod nazivom „Hrvatski narodni historički muzej“ počinje djelovati 1940. godine. Godine 1991., u vrijeme demokratskih promjena i procesa osamostaljenja Republike Hrvatske, integracijom Povijesnog muzeja Hrvatske i Muzeja revolucije naroda Hrvatske, osnovana je jedinstvena državna ustanova „Hrvatski povijesni muzej“. Muzejska građa Hrvatskog povijesnog muzeja danas broji gotovo 300.000 muzejskih predmeta sistematiziranih u šesnaest muzejskih zbirki.

Djelatnost muzeja odvija se na dvije lokacije u Zagrebu: u baroknoj palači u Matoševoj 9 i u dijelu Meštrovićeva paviljona na Trgu žrtava fašizma. Izložbeni i svi drugi programi otvoreni za javnost, ostvaruju se u palači muzeja u Matoševoj ulici. Muzej je, naime, od 1959. godine privremeno smješten na Gornjem gradu, u palači Vojković-Oršić-Kulmer-Rauch, nakon seljenja Gradskog magistrata, i to je do danas jedini dom HPM-a.

HR-DAZG-1122 Zbirka građevne dokumentacije, R 154.

Hrvatski povijesni muzej zbog nedostatnih prostornih uvjeta nikad nije ostvario stalni postav, no ovom prilikom predstavljamo dio bogate izložbene djelatnosti Hrvatskog povijesnog muzeja. Neke od njih su: Grbovi, grbovnice, rodoslovlja, Ratkaji Velikotaborski u hrvatskoj povijesti i kulturi 1502.-1793., Znamenja vlasti i časti u Hrvatskoj u 19. stoljeću.

HR-DAZG-872 Zbirka tiskovina, 195.

HR-DAZG-872 Zbirka tiskovina, 196.

HR-DAZG-872 Zbirka tiskovina, 210.

Za svaku pohvalu je projekt *Sjećanja na 20. stoljeće* – izbor dokumenata iz osobnih i obiteljskih ostavština HPM-a.

<http://sjecanjana20st.hismus.hr>

Hrvatski prirodoslovni muzej

Začeci današnjih bogatih prirodoslovnih zbirki Muzeja potječu iz doba Hrvatskoga narodnog preporoda kad je u Opatičkoj ulici 1846. godine utemeljen zagrebački Narodni muzej. Danas je smješten u Demetrovoj 1.

Vremenom su se skromne zbirke kurioziteta povećavale, a posebni zamah u prikupljanju prirodoslovne građe nastavljen je djelovanjem vrsnih hrvatskih prirodoslovaca, profesora Zagrebačkog sveučilišta i naših prvih učenih muzealaca Spiridona Brusine, Gjüre Pilara i Dragutina Gorjanovića-Kramberegera, utemeljitelja raznovrsnih prirodoslovnih disciplina i posebnih muzejskih specijalističkih odjela – prirodopisnih odjela Narodnog muzeja.

Fotografija ulaza u Prirodoslovni muzej. HR-DAZG-866 Zbirka fotografija, 2964.

Svijest o prirodnoj raznolikosti svijeta u kojem živimo već je krajem 19. stoljeća materijalizirana stvaranjem zasebnih, specijalističkih odjela, u kojima različiti stručnjaci skrbe o prikupljanju, znanstvenoj obradi i prezentaciji raznolikog prirodoslovnog fundusa.

Tako se i danas osnovna stručna djelatnost Muzeja odvija u njegovim odjelima: Zoološkom, Botaničkom, Mineraloško-petrografskom, Geološko-paleontološkom i Preparatorsko-restauratorskom, što sve čini današnji Hrvatski prirodoslovni muzej.

Superorganizam – snage života socijalnih kukaca

Koralj izvađen iz mora

Od bogate izložbene djelatnosti Prirodoslovnog muzeja, ovom izložbom istaknuli smo neke od njih: Fosili u protoku vremena i umjetničkoj impresiji, Superorganizam – snage života socijalnih kukaca, Koralj izvađen iz mora, Savršenstvo evolucije – Razotkrivanje i Zbirka mekušaca Mikula.

Superorganizam – snage života socijalnih kukaca

Savršenstvo evolucije - Razotkrivanje

Zbirka mekušaca Mikula

Galerija Klovićevi dvori

Galerija Klovićevi dvori smještena je u kompleksu bivšeg isusovačkog samostana čija je gradnja započela u 17. stoljeću. Osamdesetih godina 20. stoljeća samostansko zdanje je preuređeno te su se od 1982. godine u njemu počele priređivati izložbe. Već početkom osamdesetih godina prošloga stoljeća, Galerija je odvažno krenula s velikim kulturološkim projektima, dotad u našoj sredini nezamislivim.

HR-DAZG-857 Zbirka Ulčnik Ivan, 565.

Ulazni portal. Galerija Klovićevi dvori.

Svojim izložbenim programom promovira povijesnu kulturnu baštinu kao i suvremenu umjetnost, a neki od uspješnih projekata koji su realizirani posljednjih godina u Galeriji Klovićevi dvori su izložbe *Francuska renesansa; Dora Maar i Picasso: dodir pogledima; Van Gogh, Mondrian i haaska slikarska škola; Marc Chagall – Priča nad pričama; Tiha pobuna – najveći majstori njemačkog ekspresionizma; Veliki porteti Felixa Nadara; Bodies Revealed; Pompeji – život u sjeni Vezuva; Tizian, Tintoretto, Veronese – veliki majstori renesanse; Edgar Degas, skulpture; Julije Klović – najveći minijaturist renesanse; Remek djela iz Muzeja Picasso, Pariz; Normandija/Rađanje impresionizma...*

Najposjećenija izložba Galerije je otvorena 1984. pod nazivom *Drevna kineska kultura*.

Postavljanje izložbe Drevna kineska kultura.

Čup legenda

Trenutno je na prvom katu postavljena izložba *Umjetnost i život su jedno: Udruženje umjetnika Zemlja 1929. – 1935.*, a otvorena je do 01. ožujka 2020. godine.

Plakat aktualne izložbe. Fotografije postava snimila Valentina Galović.

